

İşverenin İşçinin Whatsapp Konuşmalarını Okuması

Av. Burak Üçüncü · 31 Ağustos 2024 · 2 dk okuma

Anayasa Mahkemesi, özel sektörde çalışan bir kişinin, işyeri bilgisayarındaki WhatsApp konuşmalarının işveren tarafından okunması ve bu gerekçeyle iş akdinin feshedilmesi konusunda önemli bir karar vermiştir. 28 Aralık 2021 tarihli ve 11 Şubat 2022’de Resmi Gazete’de yayımlanan bu karar, çalışanların özel hayat ve haberleşme özgürlüğü haklarını güçlendirici niteliktedir.

Dijital çağın getirdiği yenilikler ve iş dünyasındaki hızlı dönüşüm, çalışanların özel hayatı ile iş hayatı arasındaki sınırları giderek belirsizleştirmektedir. Bu bağlamda, işverenlerin denetim yetkileri ile çalışanların temel hakları arasındaki denge, hukuki açıdan kritik bir öneme sahip hale gelmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin 28 Aralık 2021 tarihli kararı, tam da bu hassas dengeye ışık tutarak, iş hukuku ve temel haklar alanında önemli bir içtihat oluşturmuştur.

Karara Konu Olay:

Bir şirket çalışanı, iş bilgisayarından WhatsApp hesabına giriş yapmış ve hesabını açık bırakmıştır. Bu sırada şirket yetkilisi, çalışanın mesajlarını okumuş ve şirket yöneticilerine yönelik **hakaret** içerikli ifadeler tespit etmiştir. Bunun üzerine çalışanın iş akdi, İş Kanunu’nun 25. maddesine dayanılarak feshedilmiştir. Çalışan, bu durumun anayasal haklarını ihlal ettiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi’ne başvurmuştur.

Anayasa Mahkemesinin 2018/34548 başvuru numaralı kararının değerlendirmesi:

- İşverenin Denetim Yetkisi:** Mahkeme, işverenlerin çalışanlarına sağladıkları iletişim araçlarını denetleme ve sınırlama yetkisine sahip olduğunu kabul etmiştir. Ancak bu yetkinin sınırsız olmadığını ve ölçülü kullanılması gerektiğini vurgulamıştır.
- İletişim İçeriğinin Denetimi:** Mahkeme, iletişim içeriğinin denetlenmesi için daha ciddi gerekçeler aranması gerektiğini belirtmiş ve somut olayda işverenin müdahalesini ölçüsüz bulmuştur.
- Özel Hayatın Gizliliği:** WhatsApp gibi kişisel kullanıma yönelik uygulamaların denetlenmesinin, özel hayatın ve haberleşmenin gizliliğine aykırı olduğu vurgulanmıştır.
- Çalışanların Bilgilendirilmesi:** İşverenin denetim yetkisi ve kapsamı hakkında çalışanların önceden bilgilendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu bilgilendirmenin denetimin amacı, kapsamı ve muhtemel sonuçları gibi hususları içermesi gerektiği ifade edilmiştir.
- Alternatif Yöntemler:** Mahkeme, aynı amaca ulaşmak için daha az müdahaleci yöntemlerin (örneğin şikayetlerin analizi, tanıkların dinlenmesi, işyeri kayıtlarının incelenmesi) kullanılabileceğini belirtmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı, iş hukuku ve temel haklar alanında önemli bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Karar, işveren ile çalışan arasındaki hassas dengeyi gözeterek, modern iş hayatının gereklilikleri ile bireylerin temel haklarının korunması arasında bir köprü kurmaktadır.

İşverenin yönetim yetkisi kapsamında çalışanların iletişim araçlarını denetleme hakkı kabul edilmekle birlikte, bu yetkinin sınırları net bir şekilde çizilmiştir. Özellikle, **işyerinde kullanılan araçların işverene ait olmasının, sınırsız bir denetim hakkı vermediği** vurgulanmıştır. Bu yaklaşım, çalışanların iş yerinde de belirli bir özel alan beklentisine sahip olabileceklerini kabul etmekte ve işyeri ile özel hayat arasındaki sınırların giderek bulanıklaştığı günümüz dünyasında önemli bir koruma sağlamaktadır.

Kararın dikkat çeken bir diğer yönü, işverenlerin denetim faaliyetleri konusunda şeffaf olma ve çalışanları önceden bilgilendirme yükümlülüğüdür. Bu bilgilendirmenin kapsamlı ve açık olması gerektiği vurgulanarak, çalışanların haklarını bilme ve koruma imkanı güçlendirilmiştir. Bu yaklaşım, iş yerinde güven ortamının oluşturulması ve sürdürülmesi açısından da kritik öneme sahiptir.

Mahkeme'nin, kişisel kullanıma yönelik uygulamalardaki iletişimlerin özel bir korumaya tabi olduğunu vurgulaması, dijital çağın gerekliliklerini dikkate alan ileri görüşlü bir yaklaşımı yansıtmaktadır. WhatsApp gibi yaygın kullanılan mesajlaşma uygulamalarının iş yerinde kullanımının kaçınılmaz olduğu gerçeğini göz önünde bulundurarak, bu tür iletişimlerin gizliliğine özel bir önem atfedilmiştir.

Sonuç olarak, bu karar ile Anayasa Mahkemesi, iş yerinde özel hayatın ve haberleşme özgürlüğünün korunması konusunda güçlü bir emsal oluşturmuştur. İşverenlerin meşru çıkarları ile çalışanların temel hakları arasında adil bir denge kurulması gerektiğini vurgulayan bu karar, gelecekteki iş hukuku uygulamalarına ve işyeri politikalarına yön verecek niteliktedir. İşverenlerin denetim yetkilerini kullanırken daha dikkatli ve ölçülü davranmaları, çalışanların ise iş yerinde de belirli ölçüde mahremiyet beklentisi içinde olabilecekleri anlayışı, bu kararla birlikte Türk iş hukukunda daha sağlam bir zemine oturmuştur. Bu nedenle dijital gözetim araçlarını kullanan şirketlerin bu gibi uyuşmazlıklarla karşılaşmaması adına dijital ile hukukun kesişim noktası olan **bilişim hukuku** branşına hakim olarak iş süreçlerini yönetmeleri önem taşımaktadır.

Çevrimiçi sürüm: <https://burakucuncu.com.tr/isveren-in-iscinin-whatsapp-konusmalarini-okumasi>